

**ОБЈЕДИЊЕНИ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ И СВРСИСХОДНОСТИ
ПОСЛОВАЊА**

*Правилност и ефикасност поступака набавки
у установама средњег образовања*

- **Јавна набавка** је набавка добара/услуга/радова на основу закљученог уговора о ЈН са одабраним привредним субјектом, а након спроведеног поступка ЈН.
- Циљ ЈН је прибављање добара/услуга/радова одговарајућег квалитета по најповољнијим условима и ценама.
- Према подацима Светске банке, активности јавних набавки представљају у просеку од 13% до 20% БДП, док је учешће ЈН у БДП Републике Србије у 2022. години износило 9,34%.

Систем ЈН

Циљеви поступка ЈН

- 1) Целисходност и оправданост ЈН,
- 2) Економично и ефикасно трошење јавних средстава,
- 3) Ефективност (успешност) ЈН,
- 4) Транспарентно трошење јавних средстава,
- 5) Обезбеђивање конкуренције и једнаког положаја понуђача,
- 6) Заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности,
- 7) Благовремено и ефикасно спровођење поступка ЈН.

Проблем

- У 2021. години, ДРИ је утврдила неправилности у јавним набавкама код **101** од 108 корисника јавних средстава у износу од **53,46** милијарди динара.
- У периоду 2015–2020. године, ДРИ је утврдила неправилности у свим фазама поступака јавних набавки код осам ревидираних средњих школа.
- Просечан број пристиглих понуда у поступцима јавних набавки у 2021. години, које су спроводиле ове установе, износио је **1,60** понуде по поступку/партији.

Правилност и ефикасност поступака набавки у установама средњег образовања

Циљ ревизије

Циљ ревизије био је испитивање правилности и ефикасности поступка набавки, односно – да ли су предузете активности субјекта ревизије у фази планирања, спровођења и реализације јавне набавке обезбедиле благовремену набавку добара/услуга/радова по најповољнијим условима и у складу са стварно исказаним потребама.

Државна
ревизорска
институција

- Закон о основама система образовања и васпитања.
- Закон о средњем образовању и васпитању.

Средње образовање може бити:

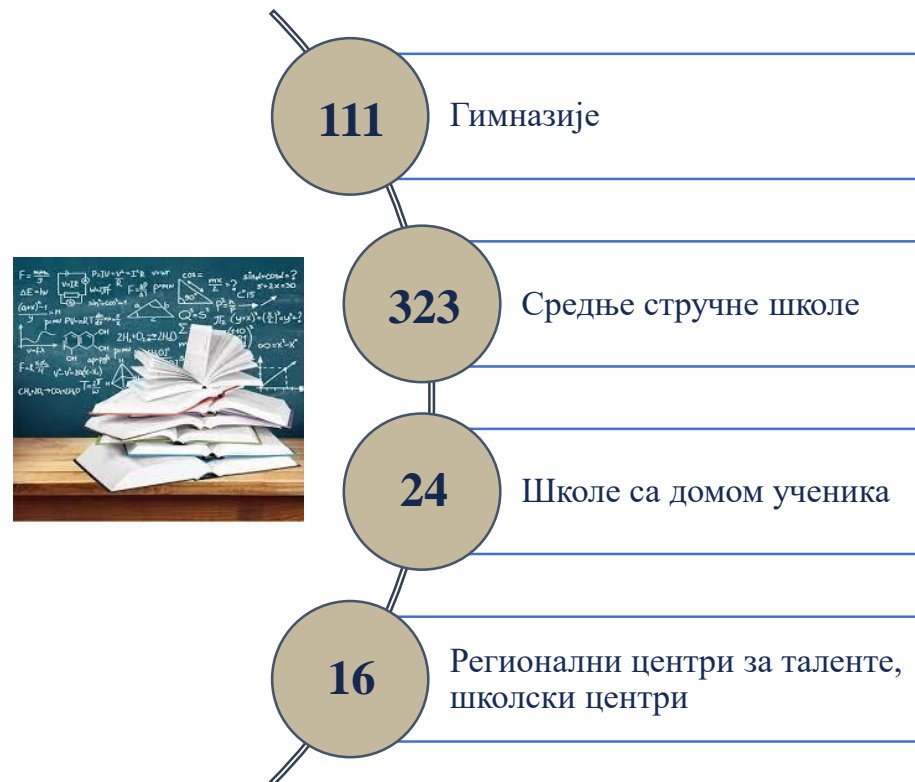
1) опште средње образовање – траје четири године и обично му следи високо образовање, јер ученици након завршетка нису квалификовани за тржиште рада и

2) средње стручно образовање – траје три или четири године и припрема ученике за тржиште рада.

Министарство просвете – 558 установа средњег образовања, од чега 9% приватних установа, а 91% јавних установа.

Списак КЈС – средње школе су индиректни корисници буџета РС – 474 установе средњег образовања.

Преглед установа средњег образовања

Опште
информације

Проблем и
циљ ревизије

Субјекти
ревизије

Ревизорска
питања

Закључци и
налази

Кључна
порука

Препоруке

- Девет субјеката ревизије
- Период ревизије 2021–2022. године

Правилност и ефикасност поступака набавки у установама средњег образовања

1) Да ли је субјект ревизије спровео све активности планирања јавних набавки на начин који је уредио интерним актом, а у циљу прибављања предмета набавки који задовољавају исказане потребе?

2) Да ли су поступци јавних набавки спроведени у складу са прописима и начелом ефикасности?

3) Да ли је субјект ревизије успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама?

Опште
информације

Проблем и
циљ ревизије

Субјекти
ревизије

Ревизорска
питања

Закључци и
налази

Кључна
порука

Препоруке

Планирање набавки

Већина средњих школа није целовито уредила и планирала набавке, нити су тимови/носиоци планирања набавки извршили контролу планирања набавки, што је за последицу имало да поједине активности код исказивања потреба, истраживања тржишта, обликовања предмета набавки и утврђивања процењене вредности нису у потпуности спроведене и документоване, што је могло имати утицај на ефикасност набавке.

Опште информације

Проблем и циљ ревизије

Субјекти ревизије

Ревизорска питања

Закључци и налази

Кључна порука

Препоруке

Исказивање потреба

Већина средњих школа потребе за набавком исказује на основу искуства запослених и података из претходне године, без јасно утврђених критеријума, извршених анализа и провера, па се не може у потпуности утврдити да ли исказане потребе за набавком одговарају стварним потребама.

Исказивање потреба за набавком

Истраживање тржишта

Средње стручне школе су истраживале тржиште предмета набавке претраживањем интернета, телефонским путем или слањем упита добављачима, али наведене активности нису у потпуности документовале, док три школе нису интерним актима ближе уредиле све аспекте и начине истраживања тржишта, што је могло утицати на ефикасност поступка ЈН и обезбеђивање конкуренције у појединим поступцима.

Истраживање тржишта

Просечан број понуда по набавци

- 2021. година – 1,60 понуда
- 2022. година – 1,37 понуда
- Република Србија – 2,5 понуде

Опште информације

Проблем и циљ ревизије

Субјекти ревизије

Ревизорска питања

Закључци и налази

Кључна порука

Препоруке

Процењена вредност набавке

Већина домова ученика средњих школа није документовала истраживање тржишта и методологију утврђивања процењене вредности предмета набавке, као ни начин испитивања валидности исте у време покретања поступка, па се не може тврдити да је иста била објективна и валидна у време покретања поступка.

Утврђивање процењене вредности набавке код сачињавања Плана ЈН

Утврђивање валидности процењене вредности у време покретања поступка набавке

Опште
информације

Проблем и
циљ ревизије

Субјекти
ревизије

Ревизорска
питања

Закључци и
налази

Кључна
порука

Препоруке

Спровођење поступака јавних набавки

Јавне
набавке

Већина средњих школа је спровела поступке ЈН у складу са планираном динамиком, али су, због одсуства контролних активности запослених, изостанка истраживања и испитивања тржишта, као и непотпуне уређености начина сачињавања техничких спецификација, код појединих школа утврђене неправилности код техничког описа предмета набавки и постављања критеријума за избор привредног субјекта, што је могло имати утицај на обезбеђивање конкуренције и постизање веће ефикасности у поступцима набавке.

Опште информације

Проблем и циљ ревизије

Субјекти ревизије

Ревизорска питања

Закључци и налази

Кључна порука

Препоруке

Техничке спецификације

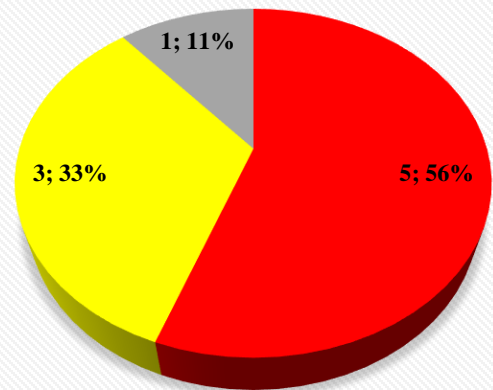
Иако је пет од девет средњих школа предмет набавки описивало кроз техничке спецификације на јасан и објективан начин, код сачињавања техничког описа предмета утврђени су и одређени пропусти.

Критеријуми за избор привредног субјекта

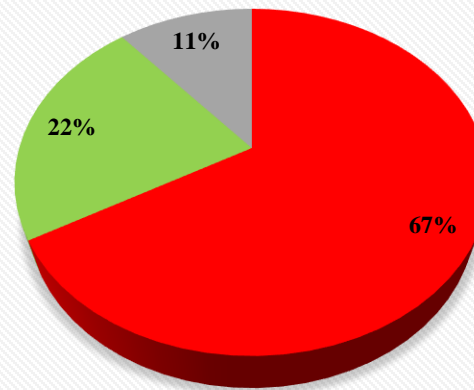
Већина средњих школа утврђивала је критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта без претходног истраживања тржишта у погледу постојања потенцијалних понуђача који одговарају задатим критеријумима или је постављала услове који се нису могли довести у јасну логичку везу са предметом набавке, што је могло утицати на ефикасност поступка и ограничење конкуренције у поступцима ЈН.

Да ли су захтевани додатни услови у логичкој вези за предметом набавке?

■ Да ■ Делимично ■ Није било услова

Да ли су захтевани додатни услови могли да ограниче конкуренцију?

■ Да ■ Не ■ Није било услова

Опште
информације

Проблем и
циљ ревизије

Субјекти
ревизије

Ревизорска
питања

Закључци и
налази

Кључна
порука

Препоруке

Праћење извршења уговора

Већина средњих школа није на довољно ефикасан начин успоставила систем праћења извршења уговора о набавкама, због одсуства контролних активности и устаљене праксе рада, што је за последицу имало набавке у обиму већем од уговореног, набавке без закључених уговора и спроведених поступака ЈН, прекорачење уговорених вредности и непоштовање уговорених одредби код реализације набавки.

Опште информације

Проблем и циљ ревизије

Субјекти ревизије

Ревизорска питања

Закључци и налази

Кључна порука

Препоруке

Праћење извршења уговора о ЈН

Већина средњих школа није на довољно ефикасан начин успоставила систем праћења извршења уговора о набавкама, нити је успоставила контролне активности, односно није задужила лица која ће пратити извршење уговора, што је за последицу имало одређене неправилности у реализацији јавних набавки.

Правилност и ефикасност поступака набавки у установама средњег образовања

Опште информације

Проблем и циљ ревизије

Субјекти ревизије

Ревизорска питања

Закључци и налази

Кључна порука

Препоруке

Набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН

Средње школе су у посматраном периоду вршиле измене уговара о ЈН у складу са одредбама ЗЈН, а набавке које су изузете од примене ЗЈН су спроводиле у складу са интерним актом којим су ближе уредиле ову област.

Неспроведени поступци ЈН

Средње школе су у посматраном периоду извршиле набавку добара, услуга и радова у укупном износу од 12,44 милиона динара, без спроведених процедура ЗЈН, а да за то нису постојали разлози за изузеће.

11,9 милиона динара за набавку радова за текуће одржавање школе

4,03 милиона динара за набавку услуга мобилне телефоније и рачунарске опреме

537 хиљада динара за набавку канцеларијског материјала

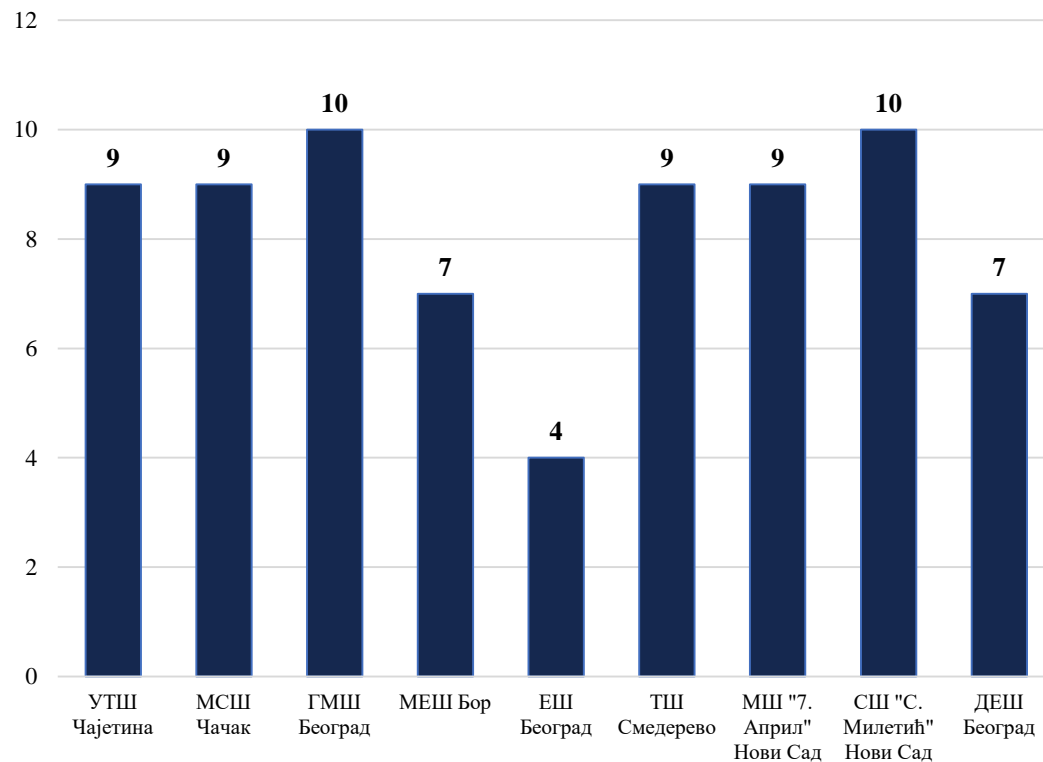
Ефикасност поступка јавних набавки у средњим стручним школама могла би бити већа уколико би се више пажње усмерило на:

**Адекватно
планирање набавки**

**Систематично праћење
извршења уговора о
набавкама**

У циљу постизања веће ефикасности поступака набавке у средњим школама, дато је укупно је 74 препоруке за унапређење система набавки.

Број датих препорука по субјектима ревизије

Број датих препорука по областима

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

www.dri.rs
kancelarija@dri.rs